

LAKIALOITE 120/2009 vp

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 27 § koskee toimenpiteitä tilanteissa, jossa ammattitoiminnassa on tehty rikos. Voimassa olevan lain mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira voi ryhtyä toimenpiteisiin, jos ammattihenkilö on tuomittu ammattitoiminnassaan tehdystä rikoksesta vankeusrangaistukseen. Laillistetulta ammattihenkilöltä voidaan tällöin poistaa määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti ammatinharjoittamisoikeus. Luvan saaneelta ammattihenkilöltä voidaan peruuttaa ammatinharjoittamislupa määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat raskauttavat, lopullisesti. Nimi-kesuojattua ammattihenkilöä voidaan kieltää määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti käyttämästä asianomaista ammattinimikettä.

Valvira voi hoitaa terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan valvontaa vain, jos se saa riittävästi tietoa. Tuomioistuimen tulee lain mukaan viipymättä lähettää jäljennös ammattitoiminnassa tehdystä vankeustuomioon johtaneesta rikoksesta Valviralle. Potilasturvallisuuden kannalta on ongelmallista, että käräjäoikeuden on ilmoitettava vain työn yhteydessä tehdystä rikoksesta ja vain rikoksesta, josta on tuomittu vankeusrangaistus. Ilmoitusvelvollisuus ei koske muussa kuin ammattitoiminnassa tehtyjä ri-

koksia eikä ammattitoiminnassa tehtyjä rikoksia, joista on seurannut sakkorangaistus.

Helsingin käräjäoikeus totesi toukokuussa 2009 oikeusministeriölle antamassaan selvityksessä ilmoitusvelvollisuuden noudattamatta jättämisestä, että ammattitoiminnan käsite on tulokinnanvarainen, joten ilmoitusvelvollisuuden laajentamista voitaisiin harkita. Ammattitoiminnan käsite jättää ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle esimerkiksi sairaalassa tapahtuvat muut kuin ammattitoimintaan liittyvät rikokset, joista tuomitaan vankeusrangaistus, vaikka rikokset osoittaisivat henkilön sopimattomaksi terveydenhuollon ammattihenkilöksi. Myös sakkorangaistukset voivat osoittaa henkilön sopimattomaksi tehtävänsä.

On mahdollista, että ilmoitusvelvollisuuden laajetessa koskemaan myös sakkorangaistuksia ilmoitusten määrä ja samalla virheiden mahdollisuus kasvaa. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeusturvan vuoksi on pyrittävä virheettömyyteen, mutta tärkeintä on kuitenkin turvata potilaiden asema siten, etteivät heitä hoida henkilöt, jotka eivät ole hoitotyössä tarvittavan luotamuksen arvoisia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (559/1994) 27 §:n 1 ja 4 momentti ja
lisätään lakiin uusi 27 a § seuraavasti:

27 §

Ammattitoiminnassa tehty rikos

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö on tuomittu rangaistukseen rikoksesta, jonka hän on tehnyt ammattitoiminnassaan, ja tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman ja jos rikokseen liittyvistä asianhaaroista on havaittavissa, ettei hän ole sen luottamuksen arvoinen, jota hänen tulee nauttia, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi laillistetulta ammattihenkilöltä poistaa määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti ammatinharjoittamisoikeuden tai luvan saaneelta ammattihenkilöltä peruuttaa ammatinharjoittamisluvan määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä määräajaksi tai, jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, lopullisesti käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

— — — — —
Jo ennen kuin tuomioistuimen päätös, jolla terveydenhuollon ammattihenkilö on tuomittu rangaistukseen taikka viralta pantavaksi tai vi-

rantoimituksesta erotettavaksi, on saanut lainvoiman, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattia tai peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisluvan taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

27 a §

Muu kuin ammattitoiminnassa tehty rikos

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö on tuomittu vankeusrangaistukseen ja tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman ja jos rikokseen liittyvistä asianhaaroista on havaittavissa, ettei hän ole sen luottamuksen arvoinen, jota hänen tulee nauttia, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi ryhtyä 27 §:ssä tarkoitettuihin toimiin.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2009

Tarja Tallqvist /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Sari Palm /kd
Päivi Räsänen /kd

Leena Rauhala /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Bjarne Kallis /kd
Susanna Huovinen /sd